Created with a trial version of Syncfusion Essential PDF

TSKB DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

Aylık Enerji Bülteni

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Nisan 2021 #35

Can Hakyemez hakyemezc@tskb.com.tr

10 Mayıs 2021

Mini YEKA GES-3 yarışmaları başladı.

Güneş Enerjisine Dayalı Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (mini YEKA GES-3) ve Bağlantı Kapasitelerinin Tahsisine İlişkin Yarışmalar 26 Nisan tarihinde başladı. Ancak, 27 Nisan tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) tarafından yapılan açıklamaya göre, 29 Nisan-7 Mayıs 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilmesi planlanan yarışmalar tam kapanma kararı nedeniyle 17 Mayıs 2021 tarihi sonrasına ertelendi.

29 Nisan tarihinden sonraki yarışmaların ertelenmesi nedeniyle 350 megavat (MW) kapasite tahsisi 17 Mayıs tarihinden sonra yapılacak.

Bu çerçevede, mini YEKA GES-3 yarışmalarının ilk dört günü sonunda 9 ayrı şehirde, 19 ayrı bölge için toplam 260 MW kapasite tahsisi yapıldı.

Yarışmalarda en fazla kapasite hakkını beş ayrı bölgede 75 MW ile Natürel Enerji iştiraki Margün Enerji elde etti. Margün Enerji Ankara'da 2 bölge, Aksaray, Antalya ve Batman'da kapasite tahsisi aldı.

İkinci sırada ise Antalya'da iki ayrı bölgede 40 MW kapasite hakkı ile Erciyes Anadolu Holding iştiraki Gün Güneş Enerjisi şirketi yer aldı.

Yarışmalarda en düşük fiyat Margün Enerji tarafından Batman-2 bölgesinde 15 MW kapasite hakkı için 18,5 kuruş/kilovatsaat (kWh) olarak verildi. En yüksek fiyat ise FYS Elektrik tarafından Ağrı-1 bölgesinde 15 MW kapasite hakkı için 28,9 kuruş/kWh olarak verildi.

25,89 TWh	312,15 TL/MWh
Nisan Üretimi	Ortalama PTF

%27,29

Nisan ayında günlük ortalama elektrik üretimi bir önceki aya göre %4,44 düşerken önceki yılın aynı ayına göre %27,29 artış gösterdi.

Haberin detayı için **tıklayın**.

%72,31

Nisan ayında PTF bir önceki aya göre %0,24'lük ve bir önceki yılın aynı ayına göre %72,31'lik bir artış kaydetti.

Haberin detayı için **tıklayın**.

Kurulu Güç Analizi

2021 yılı Ocak ayı sonunda 96.271 MW seviyesine ulaşmış olan Türkiye toplam kurulu gücü, Nisan ayı sonunda 97.377 MW oldu. Nisan ayında net olarak toplam 124,3 MW kurulu güce sahip rüzgâr enerjisi santrali devreye girdi. Nisan ayında güneş enerjisi santrallerinin toplam net kurulu gücünde 101,4 MW'lık ve hidroelektrik santrallerin toplam net kurulu gücünde 18,3 MW'lık bir artış kaydedildi.

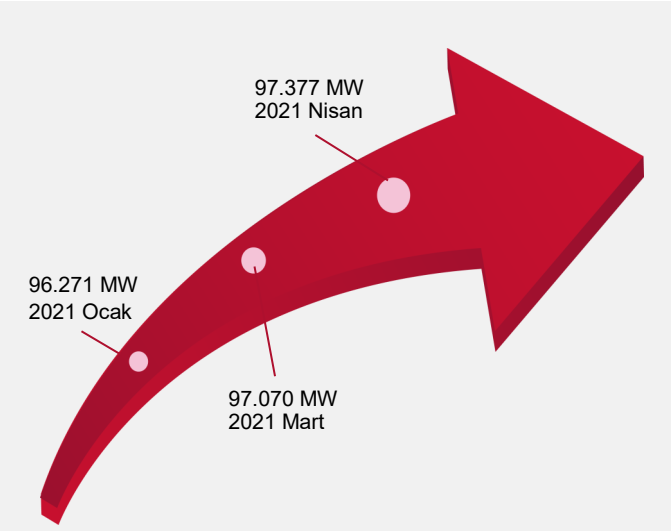

Kaynak: TEİAŞ, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Nisan ayında devrede olan santrallerin %52,5'ini yenilenebilir kaynaklardan elektrik üreten santraller oluşturdu. Böylece yenilenebilir kaynakların oranı %52 seviyesi üzerinde kalmaya devam etti. Hidroelektrik santraller, Türkiye toplam elektrik kurulu gücünün %32,2'sini temsil ederken, rüzgâr ve güneş enerjisi santrallerinin toplam kurulu güçteki payları %17,0 seviyesinde gerçekleşti.

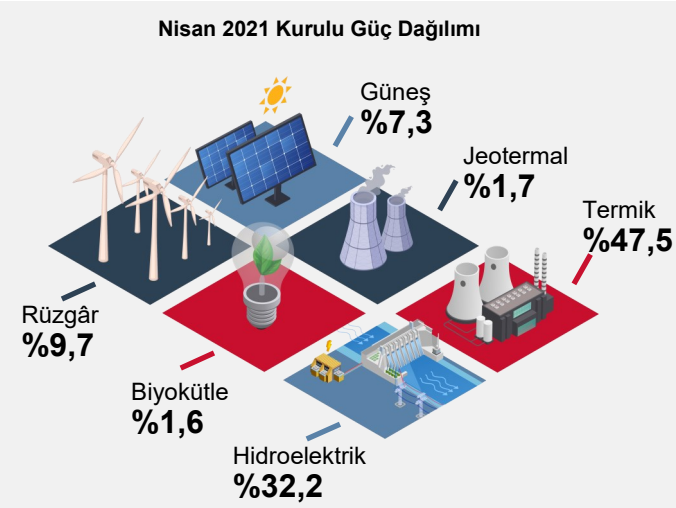

Kaynak: TEİAŞ, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Elektrik Üretimi Analizi

Mart ayında yaklaşık 28 teravatsaat (TWh) olan Türkiye toplam elektrik üretimi, Nisan ayında 25,89 TWh olarak gerçekleşti. Mart ayında gerçekleşen ortalama günlük elektrik üretimi ile karşılaştırıldığında 2021 yılının dördüncü ayında gerçekleşen ortalama günlük elektrik üretiminde %4,44'lük bir azalma gözlendi. Geçen yılın aynı ayı ile karşılaştırıldığında ise günlük ortalama elektrik üretiminin %27,29 oranında arttığını görüyoruz.

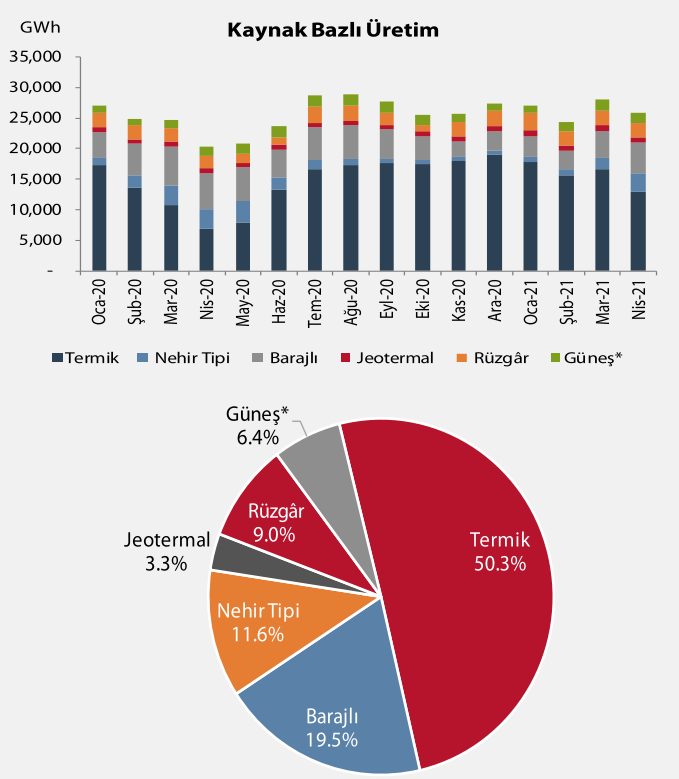

Kaynak: TEİAŞ, TSKB Ekonomik Araştırmalar

**Nisan ayı lisanssız güneş santralleri üretim verileri EPİAŞ Şeffaflık Platformu'nda açıklanmadığından Nisan ayı lisanssız güneş enerjisi santralleri günlük ortalama elektrik üretimi Mart ayının günlük ortalaması ile aynı kabul edilmektedir.*

Mart ayında üretilen elektriğin %59,6'sını sağlayan termik santraller, Nisan ayında toplam elektriğin %50,3'ünü üretti. Mart ayında %22,1'lik bir paya sahip olan hidroelektrik santralleri, Nisan ayı içerisinde aylık bazda toplam üretilen elektriğin %31'ini sağladı.

2020 yılında %42,5 olan yenilenebilir enerji santrallerinin elektrik üretimindeki payı, 2021 yılı Nisan ayında %49,7 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde, baraj tipi hidroelektrik santraller toplam üretimin %19,5'ine katkıda bulunurken, rüzgâr enerjisi santralleri toplam üretimin %9,0'unu sağladı.

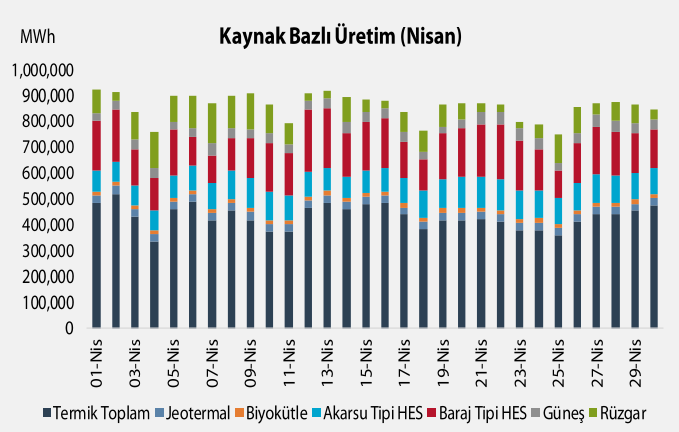

Kaynak: TEİAŞ, EPİAŞ Şeffaflık Platformu, TSKB Ekonomik Araştırmalar

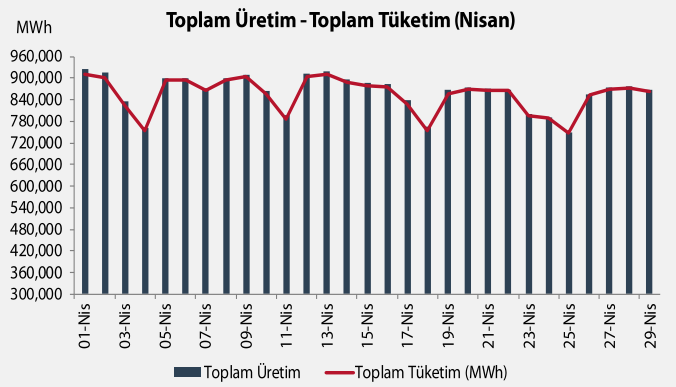

Kaynak: TEİAŞ, EPİAŞ Şeffaflık Platformu, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Nisan ayında lisanslı santrallerin ortalama günlük elektrik üretim miktarı 861.026 megavatsaat (MWh) olarak gerçekleşti. Nisan ayı içerisinde lisanslı santrallerden gerçekleşen en yüksek üretim 1 Nisan Perşembe günü 925.356 MWh olarak kaydedilirken aynı dönemde lisanslı santrallerden gerçekleşen en düşük üretim 750.597 MWh ile 25 Nisan Pazar günü oldu.

Nisan ayı içerisinde ortalama günlük elektrik tüketimi 853.927 MWh olarak gerçekleşti. Yılın dördüncü ayında en yüksek tüketim 911.582 MWh ile 13 Nisan Salı günü olurken en düşük elektrik tüketimi 746.758 MWh ile 25 Nisan Pazar günü kaydedildi.

Elektrik Fiyat Analizi

Nisan ayı içerisinde günlük ortalama piyasa takas fiyatı (PTF) ve sistem marjinal fiyatı (SMF) 155 TL/MWh ve 430 TL/MWh aralığında gerçekleşti. Nisan ayı PTF ortalaması 312,15 TL/MWh iken aynı dönemde SMF ortalaması 311,43 TL/MWh oldu. En düşük ortalama PTF değeri 229,95 TL/MWh ile 4 Nisan Pazar günü olurken en düşük ortalama SMF değeri 158,82 TL/MWh ile 7 Nisan Çarşamba günü ortaya çıktı.

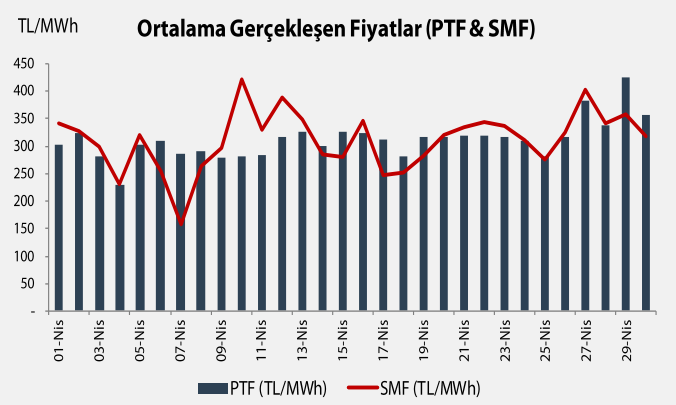

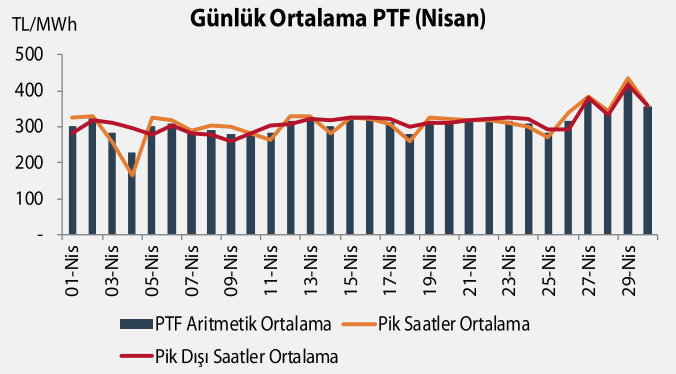

Kaynak: EPİAŞ, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mart ayı PTF ortalaması ile karşılaştırıldığında Nisan ayı PTF ortalamasının %0,24 daha yüksek olduğu izlendi.

Nisan ayı için günlük PTF analizi yapıldığında pik saatler ortalaması (08.00-20.00 aralığı) günlük ortalama değerden %0,3 oranında daha düşük gerçekleşti ve 311,12 TL/MWh oldu. En yüksek pik saatler ortalaması olan 436,07 TL/MWh, 29 Nisan Perşembe günü karşımıza çıktı. En düşük pik saatler ortalaması olan 162,91 TL/MWh ise 4 Nisan Pazar günü kaydedildi.

Aynı dönemde pik dışı saatler ortalaması (20.00-08.00 aralığı) 313,18 TL/MWh oldu. En yüksek pik dışı saatler ortalaması 259,38 TL/MWh ile 9 Nisan Cuma günü gerçekleşirken en düşük pik dışı saatler ortalaması 416,68 TL/MWh ile 29 Nisan Perşembe günü kaydedildi.

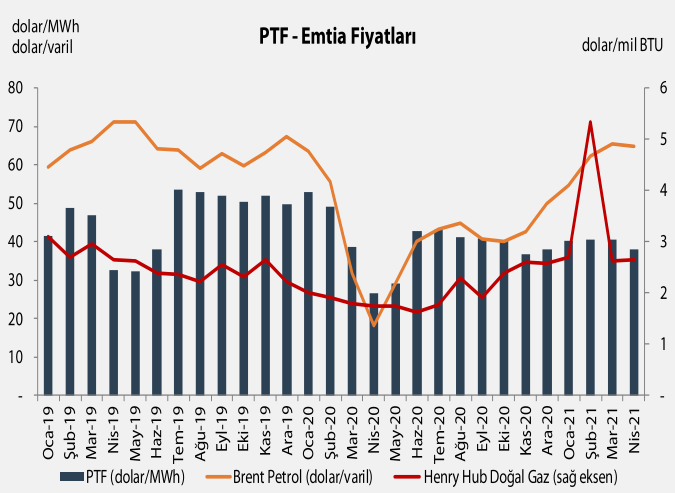

Kaynak: EPİAŞ, TCMB, Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mart ayı PTF ortalaması 40,75 dolar/MWh olarak kaydedilirken Nisan ayında ortalama PTF 38,21 dolar/MWh oldu. Bir önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında dolar bazlı PTF'nin %44,08 yukarıda olduğu görülmektedir.

2020 yılında ortalama 41,76 dolar seviyesinde gerçekleşen Brent petrol varil fiyatı, 2021 yılı Mart ayında 65,41 dolar ve Nisan ayında 64,81 dolar oldu ve COVID-19 salgını öncesi fiyatlarda kalmaya devam etti. Nisan ayında Brent petrol varil fiyatı bir önceki aya göre %0,92 daha düşükken, bir önceki yılın aynı dönemine göre %252,61 yukarıda. Yıllık artışın bu büyüklükte olmasındaki en büyük etkenlerin 2020 yılında Nisan ayında COVID-19 salgını nedeniyle gerçekleşen talep azalmasının ve yeterli miktarda depolama alanının bulunamaması olduğunu düşünmekteyiz.

2021 Mart ayı ortalaması 2,62 dolar/mBTU olan Henry Hub doğal gaz fiyatı %1,53 artarak Mart ayında ortalama 2,66 dolar/mBTU oldu. Bir önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında 2021 yılı Nisan ayında %52,87'lik bir artış izlendi.

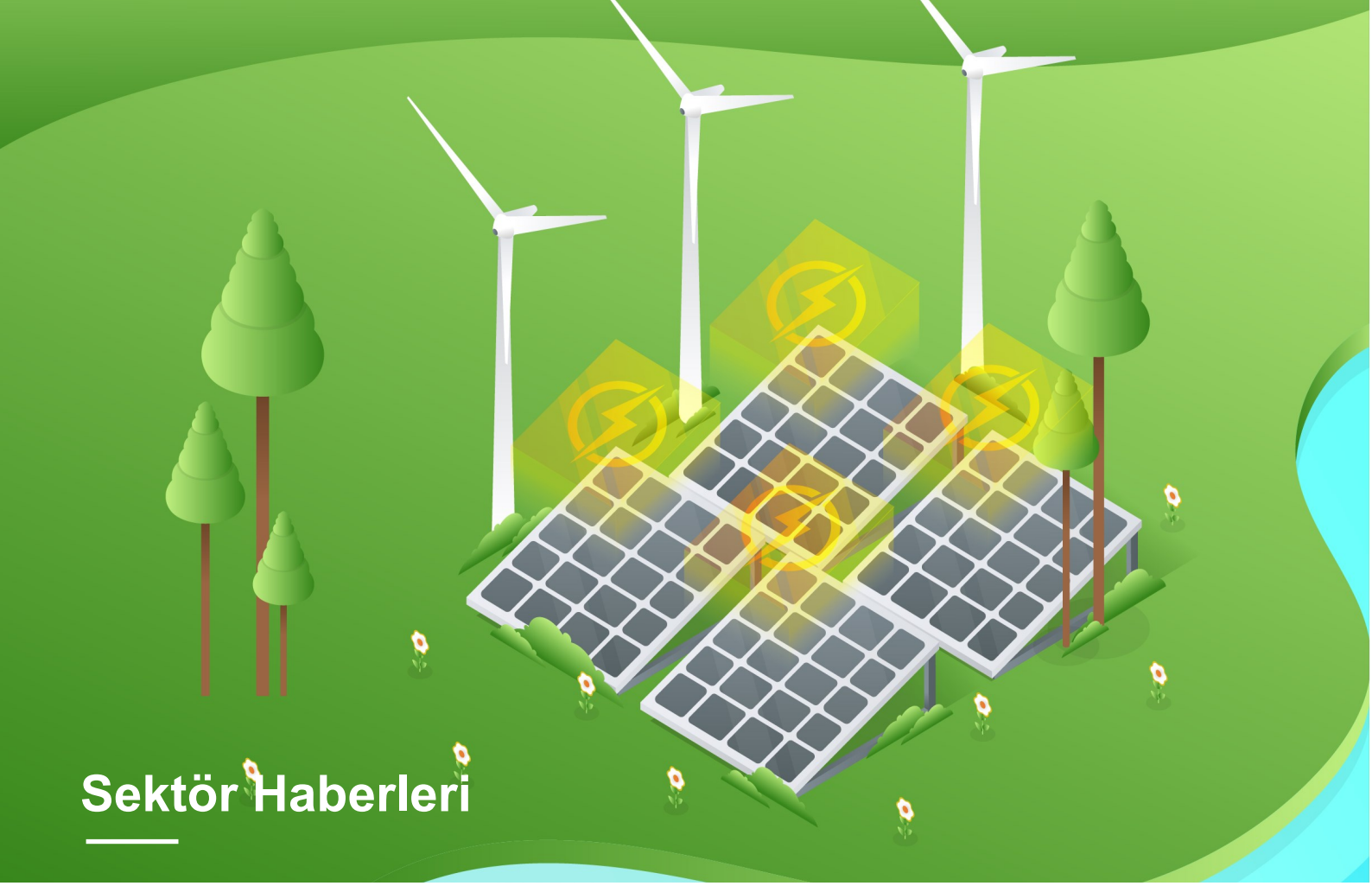

Sektör Haberleri

Yurt İçinden Haberler

- Elektrik depolama tesislerinin önü açılıyor. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Mustafa Yılmaz, elektrik depolama tesislerinin şebekeye entegre edilmesi ve piyasa kuralları çerçevesinde faaliyet göstermesinin önünü açan yönetmeliğin onaylandığını söyledi. Yönetmeliğin Resmi Gazete'ye gönderildiğini kaydeden Yılmaz, yönetmelikle piyasa katılımcılarının üretim santrallerine, tüketim tesislerine veya bu tesislerden bağımsız olarak münferiden elektrik depolama tesisleri kurabileceğini dile getirdi. Yönetmeliğe göre, müstakil elektrik depolama tesisleri için alt limit 2 MW olmak kaydıyla tedarik lisansı alma şartı aranacak. (30 Nisan 2021)

- EPDK, Şubat ayına ilişkin sektör piyasası raporlarını yayımladı. "Elektrik Piyasası Sektör Raporu"na göre, 2021 yılı Şubat ayında lisanslı elektrik üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %2,97 azalarak 23,61 TWh oldu. Lisanslı elektrik üretiminin %28,1'i doğal gaz santralleri, %36'sı ithal ve yerli kömür santralleri ve %17'si hidroelektrik santralleri tarafından karşılandı. Faturalanan elektrik tüketim miktarı, aynı dönemde %0,48 arttı ve 19,09 TWh oldu. "Doğal Gaz Piyasası Sektör Raporu"na göre, Türkiye'nin doğal gaz ithalatı Şubat ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %14 artarak 6 milyar metreküp oldu. İthalatın yaklaşık 4,15 milyar metreküpü boru hatlarıyla, 1,85 milyar metreküpü de sıvılaştırılmış doğal gaz tesisleri aracılığıyla gerçekleştirildi. Şubat ayında doğal gaz tüketimi % 2,3 arttı ve 5,83 milyar metreküp oldu. "Petrol Piyasası Sektör Raporu"na göre, Türkiye'nin toplam petrol ürünleri ithalatı Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre %18,5 gerileyerek 2,45 milyon ton oldu. Bu dönemde Türkiye'nin toplam petrol ürünleri ithalatı içinde en büyük kalemi oluşturan ham petrol alımı, %32,6 azalarak 1,57 milyon tona geriledi. (30 Nisan 2021)

- Gebze Dilovası Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali özelleştirmesinde en yüksek teklifi Çolakoğlu Metalurji verdi. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından 22 Nisan tarihinde düzenlenen Elektrik Üretim A.Ş.'ye (EÜAŞ) ait Gebze Dilovası Doğal Daz Kombine Çevrim Santrali ile üzerinde bulunduğu taşınmazın özelleştirme ihalesinde, 157 milyon lira ile en yüksek teklifi Çolakoğlu Metalurji A.Ş. verdi. İhaleye toplam 4 firma katıldı. (27 Nisan 2021)

- Elektrik üretimi yapan firmalar elektrik ihracatı yapabilecek. Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmeliğe göre, üretim lisansı sahibi firmalar, sahip oldukları üretim tesislerinin işletmedeki toplam kurulu gücünü aşmayacak şekilde elektrik enerjisi ihracatı faaliyetini yürütebilecek. (26 Nisan 2021)

- Yardımcı kaynağa dayalı ünitelerin mekanik kurulu gücü 100 MW'yi geçemeyecek. EPDK'nın elektrik piyasasında santral sahalarının lisanslarına ilişkin kararı Resmi Gazete'de ya-

yımlandı. Buna göre, birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinde kurulabilecek yardımcı kaynağa dayalı ünitelerin toplam mekanik gücü belirlendi. Tesis edilecek yardımcı kaynağa dayalı ünitelerin mekanik kurulu gücü toplamda 100 MW'yi geçmeyecek. (19 Nisan 2021)

- Kamu kurumları, enerji verimliliği maliyetlerini elde edecekleri tasarruflarla karşılayacak. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez yazılı açıklamasında Kamuda Enerji Performans Sözleşmelerinin Uygulanmasına İlişkin Tebliği'ne ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Güncel enerji fiyatları dikkate alındığında genelge kapsamına giren bina ve kampüslerin tüketim değerinin 5,8 milyar liraya karşılık geldiğine değinen Bakan Dönmez, 2023 sonunda %15 tasarruf hedefinin gerçekleştirilmesi durumunda elde edilecek tasarruf miktarının yıllık 870 milyon lira olacağını kaydetti. (16 Nisan 2021)

- Akkuyu Nükleer Güç Santrali'ne (NGS), 500 milyon dolar kredi sağlanacak. Akkuyu Nükleer A.Ş. ile Otkritie Bankası, 500 milyon dolar ile sınırlı 7 yıllık yenilenmeyen kredi üzerine anlaşmaya vardı. Fonlar, proje şirketinin sürdürülebilir kalkınma alanındaki yükümlülüklerini yerine getirmesini şart koşan özel koşullarda Akkuyu NGS projesini finanse etmek için alınıyor. (15 Nisan 2021)

- Enerji verimliliğiyle 870 milyon TL tasarruf sağlanacak. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, 2020 yılında Türkiye'de toplam 635 milyon dolar enerji verimliliği yatırımı ile 158 milyon dolarlık tasarruf sağlandığını belirtti. Bakan Dönmez, kamu binalarında enerji verimliliğinden sağlanan tasarruf miktarını 2023 yılında 870 milyon liraya çıkarmayı hedeflediklerini ifade etti. (13 Nisan 2021)

- Elektrik piyasası kapasite mekanizmasının kapsamı genişliyor. Taslak değişiklik EPDK tarafından görüşe açıldı. 21 Nisan'a kadar görüşte kalacak taslak değişikliğe göre, yap işlet sözleşmesi olan ve anlaşma süresi dolmuş olsa da bu anlaşmalar kapsamında faaliyette bulunan/bulunmuş olan santraller kapasite mekanizmasına başvurabilecek. Bununla birlikte, lisansında yer alan, mevcut ve işletmede olan, geçici kabul tarihi en eski ünitesinin geçici kabul tarihinden başlayarak hesaplanan santral yaşı 13 yıldan büyük olan yerli kaynaklara dayalı olmayan santraller mekanizma kapsamına alınabilecek. Bahsedilen iki değişiklikten etkilenen ve 2021 yılı kapasite mekanizmasına dahil olmak isteyen santraller başvurmaları halinde 1 Temmuz 2021'den itibaren mekanizmadan yararlanabilecek. (13 Nisan 2021)

- Denizüstü Rüzgâr Enerjisi Derneği (DÜRED) kuruldu. DÜRED tarafından yapılan açıklamada, 5 Mart 2021 tarihinde kurulan derneğin hedeflerinin denizüstü rüzgâr enerjisi ile ilgili sivil toplum faaliyetlerinin etkinleştirilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, bu konuda çalışmalar yapan kişi ve kuruluşlara destek vermek ile kamu kurumları ve üniversiteleri de aktif olarak dernek faaliyetlerinde kullanarak farkındalık yaratılması olduğu belirtildi. (08 Nisan 2021)

- Çamlıca 1 HES özelleştirilecek. EÜAŞ'ye ait 84 MW kurulu güce sahip Çamlıca 1 HES'in özelleştirmesi 9 Haziran tarihinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilecek. (06 Nisan 2021)

- Temiz Enerji Teknoloji Merkezi açılıyor. Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği'nin (GAZBİR) kurduğu doğal gaz ve hidrojeni iç içe geçirecek Temiz Enerji Teknoloji Merkezi'nde doğal gaza hidrojen karıştırıp hem karbon yoğunluğu azaltılacak hem de Türkiye'nin doğal gaz ithalatı düşürülecek. Konu ile ilgili bir açıklama yapan GAZBİR Başkanı Yaşar Arslan, doğal gaz kullanımının yaygınlaşmasıyla son üç yılda hanelerde 100 milyon ton civarında emisyon tasarrufu sağlandığını ve hidrojenin doğal gaz ile harmanlanması sonrası emisyon oranlarının çok daha belirgin oranlarda düşeceğini ifade etti. Bugüne kadar gerçekleştirilen test sonuçlarına göre, mevcut doğal gaz tesisatlarında ve tüketici cihazlarında önemli bir değişikliğe gerek kalmaksızın %20'si hidrojenden oluşan gaz karışımı kullanılabilecek. (02 Nisan 2021)

- Su Kanunu çıkacak. Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, "Su Şurası'ndan çıkacak neticelerle Su Kanunu çıkarmayı hedefliyoruz. Kanunla suyun tahsisi ve yönetimine ilişkin konular belirlenecek." dedi. Bakan Pakdemirli, su üzerinde artan baskı olduğuna dikkati çekerek "Biz, su fakiri bir ülke değiliz ama su stresi yaşayan bir ülkeyiz. İleride iklimsel değişikliklerle beraber su fakiri olmaya da aday bir ülkeyiz." dedi. (01 Nisan 2021)

- Doğal gaz Nisan tarifesinde değişiklik yapıldı. Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş.'nin (BOTAŞ) yayımladığı Nisan ayı satış tarifesine göre, BOTAŞ doğal gaz dağıtım şirketlerine uyguladığı satış fiyatında %1 zam yaptı. Böylece, 1.000 metreküp doğal gaz konut tüketicileri için 1.303 TL, ticarethane, sanayi ve elektrik üretim santralleri için de 1.457 TL olarak belirlendi. (01 Nisan 2021)

Yurt Dışından Haberler

- Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü ve müttefikleri (OPEC+) üretim kesintilerini hafifletme kararını uygulayacak. 16. Bakanlar Toplantısı ardından yaptıkları açıklamada, önümüzdeki üç aylık dönemde üretimi aşamalı olarak artırma yolunda 15. Bakanlar Toplantısı'nda verilen kararın yürürlükte olduğu duyuruldu. OPEC+, 15. Bakanlar Toplantısı'nda, üye ülkelerin toplam günlük üretimlerini Mayıs ve Haziran aylarında 350 bin, Temmuzda ise 441 bin varil artırarak üretim kesintilerini hafifletme kararı almıştı. (29 Nisan 2021)

- Avrupa'da 2025 rüzgâr enerjisi kurulu güç hedefi 318 gigavat (GW). WindEurope tarafından yayınlanan rapora göre, Avrupa'da 2025 yılına kadar 105 GW rüzgâr enerjisi santrali sisteme dahil edilecek. Bununla birlikte, Avrupa ülkelerinin 2030'a kadar yenilenebilir enerji payını %32'ye çıkarma hedefi ve Ulusal Enerji ve İklim Planları çerçevesinde rüzgâr enerjisi kurulu gücünü 2025'e kadar her yıl ortalama 18 GW artırması gerekiyor. 2025'e kadar rüzgârda ilave edilecek kapasitenin % 72'sini karasal rüzgâr santralleri, kalan kısmını da yüzer ve sabit deniz üstü (off-shore) santraller oluşturacak. (26 Nisan 2021)

- Güneş ve rüzgâr, küresel enerji talebinin 100 katını karşılayabilir. Carbon Tracker'ın "Limit Gökyüzü" başlıklı raporuna göre, düşen maliyetlere bağlı olarak son 10 yılda güneş enerjisi kapasitesi yıllık ortalama %39, rüzgâr enerjisi kapasitesi ise %17 büyüme gösterdi. Küresel enerji tüketiminin 2019'da 65 bin TWh olduğu ifade edilen rapora göre, mevcut teknolojilerle güneş enerjisinde yıllık 5,8 milyon TWh ve rüzgâr enerjisinde yıllık 0,9 milyon TWh elektrik üretim potansiyeli bulunuyor. Raporda güneş ve rüzgârın, 2050'de fosil kaynakları devre dışı bırakarak dünya elektrik talebinin tamamını karşılayabileceği ifade ediliyor. (26 Nisan 2021)

- Temiz enerjiye geçiş pazarının 23 trilyon dolara ulaşması bekleniyor. İklim Zirvesi'nde bir konuşma gerçekleştiren ABD Enerji Bakanı Jennifer Granholm, temiz enerjiye geçiş pazarının 2030'a kadar 23 trilyon dolara ulaşacağını söyledi. Bakan Granholm, bunun ekonomilerin yeniden inşa edilebileceği, yeni işletmelerin kurulabileceği ve milyonlarca insana istihdam sağlanabileceği anlamına geldiğini ifade etti. (26 Nisan 2021)

- Dünya enerji kullanımında yenilenebilir kaynakların payının %30'a çıkması bekleniyor. Sabancı Üniversitesi İstanbul Uluslararası Enerji ve İklim Merkezi (IICEC) tarafından düzenlenen webinarda değerlendirmelerde bulunan Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Başkanı Fatih Birol, önümüzdeki yıllarda birçok ülkenin iklim değişikliği ile ilgili hedeflere ulaşmak için ilave önemli teşvikler verecek ve kolaylıklar sağlayacak olması nedeniyle yenilenebilir enerjinin hızlanarak büyüyeceğini belirtti. (22 Nisan 2021)

- Avrupa Birliği (AB), emisyonları 2030'a kadar 1990'a oranla en az %55 azaltacak. Emisyon kesintilerini hızlandırmak için geniş kapsamlı iklim yasası üzerinde anlaşan AB, İklim Zirvesi öncesi imzalanan yeni yasa ile emisyonlarda 2030'a kadar 1990'a oranla %55'lik bir azaltım ve 2050'de net sıfır emisyon standardı getirildi. Emisyonlarının 2019 yılında 1990'a göre %24 oranında azaldığı AB'nin 2030 yılı için mevcut hedefi %40 idi. (22 Nisan 2021)

- Küresel temiz enerji dönüşümü yatırımları 500 milyar doları aştı. Dünya Ekonomik Forumu tarafından hazırlanan "Etkili Enerji Dönüşümünü Destekleme 2021" raporuna göre, 2011 yılında yıllık 300 milyar dolar olan temiz enerji dönüşümü yatırımları geçen yıl küresel ölçekte 501 milyar doları aştı. Ülkelerin enerji performanslarını ve enerji dönüşümü durumlarını değerlendiren Enerji Dönüşümü Endeksi'ne göre, 115 ülkeden 92'si son 10 yılda toplam puanlarını artırdı. Türkiye'nin 2012'den bu yana endekste yer aldığı belirtilen rapora göre, 2020 yılında 53 puan ile 67. sırada yer alan Türkiye, 2021 yılında 58 puan ile 63. sırada yer aldı. (22 Nisan 2021)

- 2021 yılında enerji sektörü kaynaklı karbon emisyonlarının %4,8 artması bekleniyor. IEA'nın yayınladığı "Küresel Enerji Değerlendirmesi 2021" öncü raporuna göre, 2020 yılında %5,8 azalan enerji sektörü kaynaklı karbon emisyonlarının 2021 yılı sonunda 33 gigatona yükselmesi bekleniyor. 2021 yılı sonunda ulaşılacak bu değerin 2019 yılında enerji sektörü kaynaklı karbon emisyonlarının (33,4 gigaton) %1,2 altında olacağı tahmin ediliyor. (21 Nisan 2021)

- Küresel emtia fiyatlarında artış bekleniyor. Dünya Bankası'nın yayınladığı "Emtia Piyasaları Görünüm Raporu"nun Nisan 2021 sayısına göre, petrol, doğal gaz ve kömürün oluşturduğu enerji emtia fiyat endeksinin bu yıl geçen yıla kıyasla %36,1 ve tarım ürünleri, metaller ve mineraller gibi enerji dışı emtia fiyatlarından oluşan endeksin ise %19 artması bekleniyor. Raporda,

ham petrolün varil fiyatının bu yıl geçen yıla kıyasla %35,7 artarak ortalama 56 dolar seviyesinde gerçekleşeceği öngörülürken, ham petrolün varil fiyatının talebin kademeli olarak artmaya devam etmesiyle 2022'de ise %7,1 artışla ortalama 60 dolara ulaşmasının beklendiği aktarıldı. (21 Nisan 2021)

- 2021 yılı küresel petrol talebi, 2020 yılına göre günlük yaklaşık 5,7 milyon varil artışla 96,7 milyon varil olacak. IEA'nın Mart ayına ilişkin "Petrol Piyasası Raporu"na göre, küresel petrol talebi 2021 yılında %6,3 artacak. Petrol talebinde 2021'de günlük 35,9 milyon varille Asya Pasifik Bölgesi'nin başı çekmesi beklenirken, bu bölgeyi 30,3 milyon varille Amerika kıtası ve 13,9 milyon varille Avrupa izleyecek. IEA'nın Şubat ayına ilişkin raporunda 2021 yılına ait küresel petrol talebi günlük 96,5 milyon varil idi. (15 Nisan 2021)

- Küresel petrol talebi 2021 yılında günlük 96,5 milyon varil olacak. OPEC Mart ayına ilişkin "Petrol Piyasası Raporu"na göre, ortalama günlük petrol talebi 2021 yılında 2020 yılına göre %6,6'lık artış ile 96,5 milyon varile yükselecek. Böylece OPEC, 2021 yılı petrol talebi tahminini bir önceki aya göre ortalama günlük 200 bin varil artırmış oldu. Rapora göre, küresel petrol arzı Mart ayında bir önceki aya göre günlük 1,22 milyon varil artarak yaklaşık 93,23 milyon varil oldu. (14 Nisan 2021)

- Suudi Arabistan güneşe yatırım yapmayı planlıyor. Ulusal Yenilenebilir Enerji Planı kapsamında, 2023 yılına kadar yenilenebilir enerjide 10 GW kapasite oluşturmayı hedefleyen Suudi Arabistan, yenilenebilir enerji sektörünün gelişimi için 30 ile 50 milyar dolar arasında yatırım yapmayı planlıyor. Suudi Arabistan, bu kapsamda elektrik alım garantisi imzalanmış güneş enerjisi projelerinin kapasitesini 3.670 MW'a çıkardı. (14 Nisan 2021)

- Michelin hidrojen yakıt hücresi üretimine yoğunlaşacak. Hidrojen yakıt hücreli otomobillere olan ilginin giderek artacağını öngören Michelin, 2030 yılında 34 milyar euro ciro hedefine ulaşmak için faaliyetlerini hidrojen enerjisi ve medikal cihazlar alanlarına yaymayı planladığını ifade etti. Araçlar için hidrojen enerjisi sistemleri üretimi alanından 2025 yılında 200 milyon euro gelir elde etmeyi bekleyen Michelin, 2030 sonuna kadar bu geliri 1,5 milyar euro seviyesine çıkarmayı hedefliyor. (12 Nisan 2021)

- Shell'in petrol üretimi 2035 yılında yarıya düşecek. "Yeşil İş: Sürdürülebilir İş Zirvesi'nde bir konuşma yapan Shell Türkiye Ülke Başkanı Ahmet Erdem, Shell'in enerji dönüşümü konusundaki ana yaklaşımının "daha fazla ve daha temiz enerji" olduğunu belirtti. Shell'in temiz enerjiler üzerine büyük çalışmaları olduğuna dikkat çeken Erdem, "2030'da %20, 2035'te %45 ve de 2050'de net sıfır emisyona ulaşmış olacağız. Hepimizin gördüğü elektrifikasyon konusunda zincirin bütün değer parçaları içerisinde yenilenebilir enerji ve hidrojen üzerinden yürüyen çalışmalarımız var. Shell'in petrol üretimi 2035'e geldiğimizde tahminen şu andaki üretimin yarısına kadar inmiş olacak." diye konuştu. (08 Nisan 2021)

- Küresel yenilenebilir enerji kapasitesi 2,8 teravata (TW) yaklaştı. Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı (IRENA) "2021 yılı Yenilenebilir Enerji Kapasitesi İstatistikleri" çalışmasına göre, 2020 yılında devreye giren yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim kapasitesi artışı 260 gigavat (GW) oldu. Toplam kapasite de 2,8 TW'a ulaştı. 2020'de devreye giren yeni elektrik üretim kapasitesi içinde yenilenebilir kaynaklar %80 olurken, rüzgâr ve güneş yatırımları da toplam yenilenebilir yatırımlarının %91'ini oluşturdu. (07 Nisan 2021)

- 2021 yılında günlük ortalama petrol üretiminin 97,7 milyon varil olması bekleniyor. ABD Enerji Enformasyon İdaresi (EIA) Mart ayına ilişkin "Kısa Dönem Enerji Görünümü" raporunu yayınladı. EIA, 2021 yılının tamamında üretimin 2020'ye göre günlük 5,5 milyon varil artarak 97,7 milyon varil olacağını öngördü. Şubat ayına ilişkin raporda, 2021 yılı tahmini günlük 97,5 milyon varildi. EIA, 2022 yılında da tüketimin günlük 3,7 milyon varil artışla 101,3 milyon varile yükseleceğini tahmin etti. EIA yayınladığı raporda, Brent petrolü için spot fiyatın ilk çeyrekte ortalama varil başına 65 dolar olacağını öngörürken, ikinci yarı için beklentisini varil başına 61 dolar ve 2022 için varil başına 60 dolar olarak duyurdu. (07 Nisan 2021)

TSKB DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

Ekonomik Araştırmalar
ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD.
NO:81 FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE
T: +90 (212) 334 50 50 F: +90 (212) 334 52 34

2021 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. Her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişmenin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir. Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler. Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.